

FAS'A İHRAÇ EDİLECEK BAZI DEMİR-ÇELİK ÜRÜNLERİNDE “NM” İŞARETİ ZORUNLULUĞU GETİRİLMESİ

Fas piyasasına girecek bazı demir-çelik ürünlerinin ülkede gözetilecek standartlara uygunluğunun belgelendirilmesine ilişkin olarak ülke mevzuatında değişiklik yapıldığı ve değişikliklerin 3 aylık bir süre sonunda yürürlüğe gireceği 2 Mayıs 2024 tarihli Fas Resmi Gazetesinde ilan edilmiş, konuyla ilgili duyuru Ticaret Müşavirliğimiz tarafından Ticaret Bakanlığımıza gönderilmiştir.

“NM” İşareti (“Norme Marocaine”, “Fas Standardı”) zorunluluğunun uygulamaya alındığı, Fas'ta geçerli olan ve son versiyonu 11 Eylül 2024 tarihinde yayımlanan ülkedeki güncel standartlar listesinde de görülebilmekte olup mezkur listeye şu linkten ulaşılabilir (listenin en altındadır):

<https://www.mcinet.gov.ma/sites/default/files/inline-files/liste%20NMO%20et%20reglementation%20technique%20V%2011-09-2024.pdf>

Fas piyasasına arz edilecek betonarme armatürleri (kangal yahut düz, yüksek mukavemetli), yassı, sıcak/soğuk haddelenmiş çelik ürünler, kaplamalı çelik ürünler ve sandviç paneller gibi birçok ürün grubu için toplamda 16 adet “NM” işaretinin ilgili prosedürle temin edilmesini zorunlu kılan değişiklik sonrasında ihracatçı firmalarımızdan gelen sorular üzerine Müşavirliğimizce ilgili sertifikasyon süreçleri hakkında Fas Standartlar Kurumu IMANOR'dan bilgiler talep edilmekte ve alınan cevaplar firmalarımıza gönderilmektedir. Bu kapsamda, IMANOR'dan temin edilen aydınlatıcı bilgiler aşağıda iletilmektedir:

Yassı çelik, uzun çelik (çubuk) ve sandviç panel üreticilerinin ürünlerini Fas pazarına arz edebilmeleri için, mezkur duyurudaki standartlara uygunluk sertifikasını Fas Standartlar Kurumu IMANOR'dan Özel Sertifikasyon Kurallarında (**yassı çelikler için RCNM 028 Rehber Belgesi**, sandviç paneller için RCNM 039 Rehber Belgesi) öngörülen koşullara göre almaları gerekmektedir.

Yabancı üreticilerden alınan sertifikasyon/belgelendirme taleplerinin kabulünün değerlendirilmesinde, Fas Standartlarına Ulusal Uygunluk Markasını (NM İşareti kastedilmektedir) düzenleyen “Genel Kurallar” uyarınca, öncelikle aşağıdaki koşulların yerine getirilmesi şart koşulmaktadır:

-Fas'ta Yerleşik Temsilcinin Varlığı: Başvuran yabancı ihracatçı firmanın, Fas yasalarına göre kurulmuş firma tüzel kişiliğine sahip Fas'ta yerleşik bir yasal temsilcisinin bulunması gerekmektedir.

Yeni düzenlemede öngörülen Faslı temsilci firmanın Türk üretici firma ile aynı alanda mı faaliyet göstermesi gerektiği veya bir Türk firmasının Fas şubesinin yerel temsilci olarak gösterilip gösterilemeyeceği yönünde Fas tarafından ilave bilgi talep edilmiş, alınan cevapta yerel temsilci firmanın ihracata konu ürünlerle "ilgili" bir alanda faaliyet göstermesinin şart olduğu bildirilmiştir. Buradan, danışmanlık/tercümanlık firmalarının yerel temsilci olarak kabul edilmeyeceği sonucu çıkmaktadır. Türk firmalarının yerel şubelerinin kabul edilip edilmeyeceğiyle ilgili sorumuza ise “Fas tüzel kişiliği olan bir firma olmalıdır” şeklinde cevap alınmıştır.

-NM İşaretinin İlgili Ülkeye Erişim Strasında Tanınıyor Olması: NM sertifikalı Fas ürünlerinin, sertifikasyon talebinde bulunan üreticinin yerleşik olduğu ülkeye erişimde sözkonusu NM sertifikasının tanınmasıyla ilgili zorluklarla karşılaşmıyor olması gerekmektedir. IMANOR'un ilgili Fas kurumlarıyla yaptığı istişarelerde böyle bir duyuma/bilgiye rastlanması halinde Fas tarafının yabancı ürünün sertifikasyonunu ve piyasaya girişini kabul etmeyebileceği anlaşılmaktadır.

-Üretici Ülkenin Sertifikasyon Kuruluşu ile IMANOR arasında Anlaşma: Başvuran üreticinin bulunduğu ülkedeki resmi bir sertifikasyon/belgelendirme kuruluşu ile Ortaklık Anlaşması yapılmış olması gerekmektedir. Sözkonusu Anlaşma IMANOR ile Türk sertifikasyon kuruluşu arasında yapılacaktır (Türk sertifikasyon kuruluşu ile firma arasında değil). Bu kuruluş, IMANOR adına, NM işaretinin kullanımının ilgili kurallara uygunluğunu temin edecek ve Fas'a yönelik sertifikalı ürünlerin yüklenmesinden önce uygunluğunun değerlendirilmesinden sorumlu olacaktır. Sözkonusu kuruluş, üreticinin ülkesinde piyasaya erişim konusunda yetkili kurum tarafından akredite edilmiş bir sertifika kuruluşu olmalıdır. Ancak, üretim tesisindeki ilk değerlendirme, yılda iki defa yapılan izleme ve takip değerlendirmeleri ve bunun yanı sıra Fas pazarına girişinden önce ürünlerin uygulanan standartlara uygunluğunun onaylanması IMANOR kurumunun kendisi tarafından sağlanacaktır.

-Otokontrol Sistemi Uygulanıyor Olması: Ürün grubuna göre NM sertifikasyon belirleyen RCNM 028 ve RCNM 039 Rehber Belgelerine uygun olan, sertifikasyon talebi tarihinden en az 6 ay önce operasyonelliği geçerli olan bir kendi kendini kontrol (otokontrol) sisteminin uygulanıyor olması şart koşulmaktadır.

Bunun yanında, Fas tarafınca, IMANOR'un, sertifikasyon süreci kapsamında sadece üreticinin kendisini yahut Fas'taki yasal temsilcisini muhatap olarak kabul edeceği vurgulanmıştır.

Yassı ve uzun çelikler (çubuklar) için NM Sertifikasyon Kuralları (Règles de Certification NM des Produits Plats et Longs) ile ilgili IMANOR rehber belgesinin linki aşağıda verilmektedir:

<https://www.imanor.gov.ma/wp-content/uploads/2024/08/RCNM028-Regles-NM-Produits-plats-et-longs-en-acier-v05-002.pdf>

Sandviç Paneller için NM Sertifikasyon Kuralları (Règles de Certification NM des Panneaux Sandwiches) ile ilgili IMANOR rehber belgesinin linki ise şu şekildedir:

<https://www.imanor.gov.ma/wp-content/uploads/2024/08/RCNM039-Regles-de-Certification-NM-des-Panneaux-Sandwiches.pdf>

NM İşareti Genel Kuralları (Règles Générales de la marque NM) belgesinin linki şu şekildedir: <https://www.imanor.gov.ma/wp-content/uploads/2016/08/R%C3%A8gles-G%C3%A9n%C3%A9rales-de-la-marque-NM.pdf>

Konu ülkedeki Ticaret Müşavirliğimiz tarafından takip edilmekte olup, alınacak ilave bilgiler Ticaret Bakanlığımızla ve özel sektörümüzle paylaşılacaktır.

Arz olunur.